

บทความที่ 1

สมรรถนะ (competency)

หลักการและแนวปฏิบัติ

สมรรถนะ

สมรรถนะ เป็นปัจจัยในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่องค์กร โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยช่วยให้พัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้ส่งผลไปสู่การพัฒนาองค์กร

ความเป็นมาของสมรรถนะ

โดยการศึกษาของ *David C"Mecllland* จากมหาวิทยาลัย *Harvard* ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มของผู้ที่ประสบความสำเร็จในงาน และกลุ่มของผู้ที่ประสบความสำเร็จน้อยกว่า เพื่อดูว่าสองกลุ่มนี้แตกต่างกันในเรื่องใด (เรียกว่าสมรรถนะใด)

กล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ สมรรถนะเป็นกลุ่มพฤติกรรมที่องค์กรต้องการจากบุคลากร เพราะเชื่อว่าหากบุคลากรมีพฤติกรรมการทำงานในแบบที่องค์กรกำหนดแล้ว จะส่งผลให้บุคลากรผู้นั้นมีผลปฏิบัติงานดี และส่งผลให้องค์กรบรรลุเป้าประสงค์ที่ต้องการ

ความหมายของสมรรถนะ

สก๊อต บี พารี

กลุ่มของความรู้ (*knowledge*) ทักษะ (*skills*) และ
คุณลักษณะ (*attributes*) ที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีผลกระทบต่อ
งานหลักของตำแหน่งงานหนึ่ง ๆ โดยกลุ่มความรู้ ทักษะ
และคุณลักษณะดังกล่าว สัมพันธ์กับผลงานของตำแหน่งงาน
นั้น ๆ และสามารถวัดผลเทียบกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ
และเป็นสิ่งที่สามารถเสริมสร้างขึ้นได้ โดยผ่านการฝึกอบรม
และการพัฒนา

ความหมายของสมรรถนะ

แมคเคิลแลนด์

บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายใต้
ปัจเจกบุคคล ซึ่งสามารถผลักดันให้

ความหมายของสมรรถนะ

อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์

สมรรถนะ คือ คุณลักษณะของบุคคล ซึ่งได้แก่ ความรู้
ทักษะ ความสามารถ และคุณสมบัติต่าง ๆ

องค์ประกอบของสมรรถนะ

1. ความรู้ (*knowledge*) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ
2. ทักษะ (*skill*) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (*self – image*) คือ เจตคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น
4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (*traits*) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น
5. แรงจูงใจ / เจตคติ (*motives / attitude*) เป็นแรงจูงใจ หรือแรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย หรือมุ่งสู่ความสำเร็จ

ประเภทของสมรรถนะ

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (*Personal Competencies*) หมายถึง สมรรถนะที่แต่ละคนมี เป็นความสามารถเฉพาะตัว คนอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้
2. สมรรถนะเฉพาะงาน (*Job Competencies*) หมายถึง สมรรถนะของบุคคลกับการทำงานในตำแหน่ง หรือบทบาทเฉพาะตัว
3. สมรรถนะองค์การ (*Organization Competencies*) หมายถึง ความสามารถพิเศษเฉพาะองค์การนั้นเท่านั้น
4. สมรรถนะหลัก (*Core Competencies*) หมายถึง ความสามารถสำคัญที่บุคคลต้องมี หรือต้องทำเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
5. สมรรถนะในงาน (*Functional Competencies*) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตำแหน่งหน้าที่อาจเหมือน แต่ความสามารถตามหน้าที่ต่างกัน

พันธกิจ

วิสัยทัศน์

ค่านิยม

ยุทธศาสตร์องค์กร

สมรรถนะหลัก

สมรรถนะหน้าที่

สมรรถนะส่วนบุคคล

สมรรถนะของงาน

การวัดสมรรถนะ

1.ประวัติการทำงานของบุคคล

2.ผลประเมินการปฏิบัติงาน

2.1 ผลการปฏิบัติที่เป็นเนื้องาน

2.2 ผลการปฏิบัติงานที่ไม่ใช่เนื้องาน

2.3 ผลการสัมภาษณ์

2.4 ศูนย์ประเมิน

2.5 การประเมินรอบด้าน *360 degree feedback*

การตรวจสอบสมรรถนะ

1. เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ อธิบายได้
2. สามารถถอดเปลี่ยนแบบได้
3. มีผลกระทบต่อความก้าวหน้าขององค์กร
4. เป็นพฤติกรรมที่สามารถนำไปใช้ได้หลายสถานการณ์
5. เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ

ระดับของสมรรถนะ

ระดับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่แตกต่างกัน
สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ แบบกำหนดเป็นสเกล
และแบบไม่กำหนดเป็นสเกล

การนำสมรรถนะไปประยุกต์ใช้

- 1.การจัดการทรัพยากรมนุษย์
- 2.การนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

บทความที่ 2

การพัฒนาสมรรถนะครูใน ศตวรรษที่ 21

ความหมายความสำคัญ

การพัฒนาสมรรถนะครู ในศตวรรษที่ 21

▶ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะของครู
ที่ จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ในวิชาชีพครู
ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

สมรรถนะวิชาชีพครูไทย การพัฒนาสู่สังคมยุคใหม่

ดังนี้

สมรรถนะหลัก มี 5 สมรรถนะ ดังนี้

- ▶ สมรรถนะที่ 1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- ▶ สมรรถนะที่ 2 การบริการที่ดี
- ▶ สมรรถนะที่ 3 การพัฒนาตนเอง
- ▶ สมรรถนะที่ 4 การทำงานเป็นทีม
- ▶ สมรรถนะที่ 5 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

สมรรถนะประจำสายงาน มี 6 สมรรถนะ ดังนี้

- ▶ สมรรถนะที่ 1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- ▶ สมรรถนะที่ 2 การพัฒนาผู้เรียน
- ▶ สมรรถนะที่ 3 การบริหารจัดการชั้นเรียน
- ▶ สมรรถนะที่ 4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน
- ▶ สมรรถนะที่ 5 ภาวะผู้นำครู
- ▶ สมรรถนะที่ 6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน
เป็นปัจจัยหลักของการกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงาน
เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21
ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

บทความที่ 3

หลักธรรมสัพปุริสธรรม 7

หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 ของข้าราชการครู โรงเรียนอนุบาลนครปฐม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

พระครูสุจิตฺตกิจจานุกูล (พระเฉลียว แขวงอินทร์) กล่าวว่า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาหลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 ของข้าราชการ ครูโรงเรียนอนุบาลนครปฐม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้อเสนอแนะแนวทางในหลักธรรม สัปปุริสธรรม 7 ข้อ ข้าราชการครู โรงเรียนอนุบาลนครปฐม

ผลการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่อายุ 41 ปีขึ้นไป ทำงานมากกว่า 11 ปี ความเห็นแก่หลักธรรมสัปปุริสธรรม 7 ข้อ ข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลนครปฐม มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ค่าเฉลี่ยมากที่สุดด้านบุคคลปโรปรณตา ค่าเฉลี่ยต่ำสุดด้านอัตตัญญตา

ความเป็นมาและความสำคัญ

เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นการดำเนินให้ประชาชน กินดี อยู่ดี สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ สติปัญญาเฉลียวฉลาดดังที่นักวิชาการได้กล่าวไว้

(วิชัย ตันศิริ) กล่าวว่า สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการจัดการศึกษา ระดับรากหญ้า เพราะมีความใกล้ชิดกับชุมชนและผู้เรียน

(วันชัย ดนัยตโกมุต) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการจัดการบริหารสถานศึกษา เป็นผลมาจากความสามารถของผู้บริหารในการนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างให้เด็กและเยาวชน เป็นคนดีและมีคุณภาพ

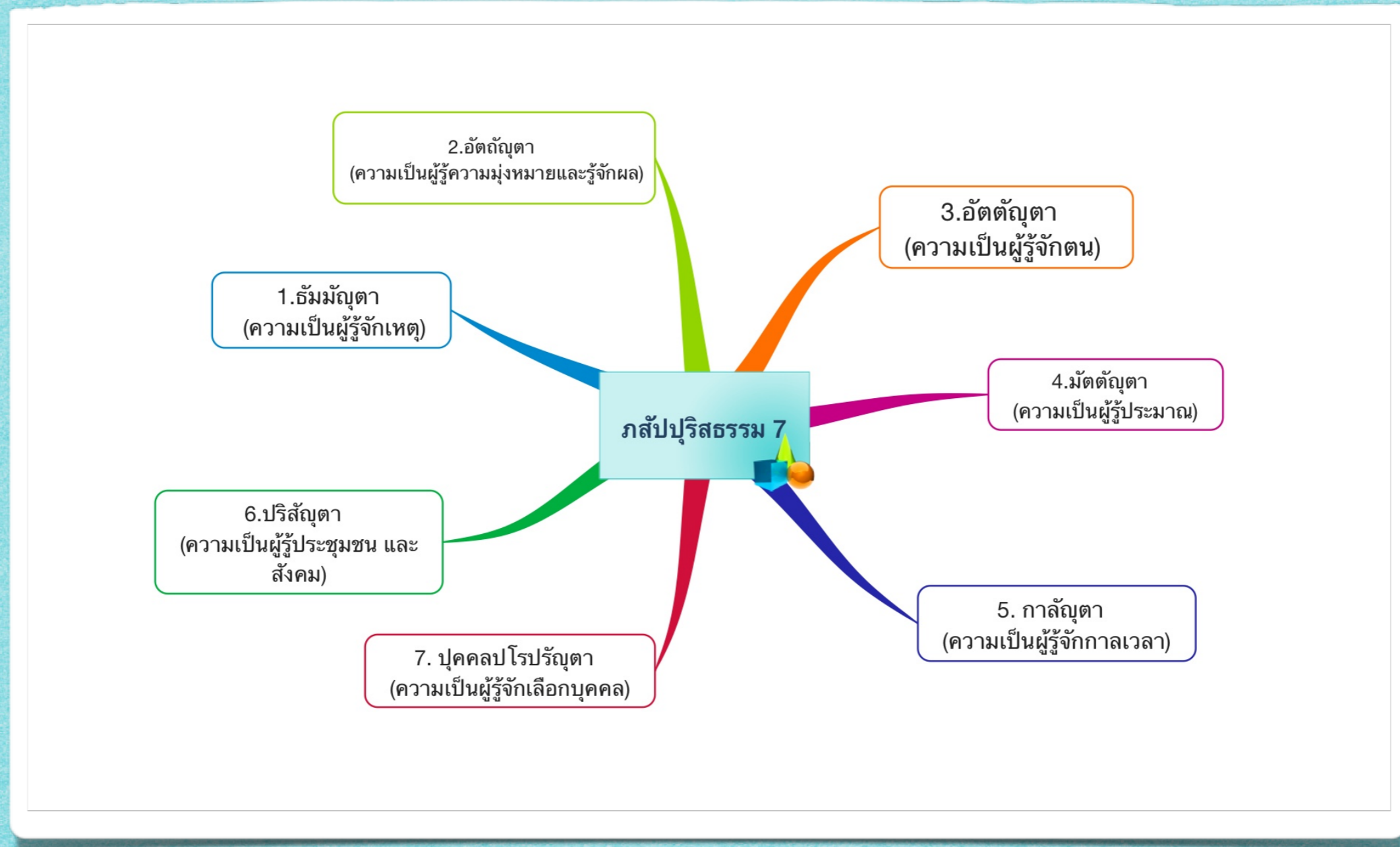
(คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา) กล่าวว่า ภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจะให้มื่อทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่นเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะความสำเร็จองการทำงานที่ผู้นำ คือ เป็นผู้ประกอบไปด้วยคุณสมบัติที่เหมาะสม

(วิโรจน์ สารรัตน์) กล่าวว่า นักบริหารต้องรู้จักความเด่นและความด้อยของตัวเอง เพื่อการทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง เป็นต้น

หลักสัปปุริสธรรม 7 หมายถึง คุณธรรม 7 ประการ ของบุคคลสมบูรณ์แบบที่ปรากฏในคัมภีร์ พระพุทธศาสนาเป็นผู้ประกอบด้วยหลักธรรม 7 ประการดังนี้

1. ธรรม์มัญตา (ความเป็นผู้รู้จักเหตุ) เช่น รู้จักว่าการทำความดีเป็นเหตุแห่งความสุข ความขยันเป็นเหตุแห่งความสำเร็จ หรือกฎเกณฑ์ของสิ่งทั้งหลาย ที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้องในการดำเนินชีวิต
2. อัตถัญตา (ความเป็นผู้รู้ความมุ่งหมายและรู้จักผล) เช่น รู้จักว่า ความสุข เป็นผลแห่งการทำความดี ทุกข์ เป็นผลแห่งการ ทำความชั่ว
3. อัตตัญตา (ความเป็นผู้รู้จักตน) คือ ต้อง รู้สึกรู้สอยู่เสมอว่า เรามีชาติ มีเพศ มีตระกูลยศศักดิ์ สมบัติ บริวารความรู้ความสามารถ
4. มัตตัญตา (ความเป็นผู้รู้ประมาณ) คือ รู้จักความพอดีเช่น ในการแสวงหาเครื่องยังชีพก็ต้องแสวงหาในทางที่ชอบธรรม คือ รู้ กาลเวลาอันเหมาะสมและระยะเวลาที่จะต้อง ใช้ในการ ประกอบกิจการกระทำ หน้าที่การงานต่างๆ
6. ปริสัจญตา (ความเป็นผู้รู้ประชุมชน และสังคม) ว่าสังคมใดควรที่จะเข้าไปร่วมด้วยต้องทำตัวเข้ากับสังคมได้โดยถูกต้องตามทำ นองคลองธรรม
7. บุคคลปโรปรัญญตา (ความเป็นผู้รู้จักเลือกบุคคล) คือรู้ความแตกต่างแห่งบุคคลว่า โดยอรรถาศัยความสามารถ คุณธรรมและรู้ที่จะปฏิบัติตนต่อบุคคล รู้จักและเข้าใจความแตกต่างแห่งบุคคล

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบ แบบสอบถามในแต่ละด้าน

ครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น เกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรสัปปุริสธรรม 7 ของ ข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลนครปฐม อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัด นครปฐม โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของ ผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทางเดียวกันเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านบุคคลญัต (รู้จักบุคคล) รองลงมา ด้านนธัม มัญญุต (รู้จักเหตุ) และต่ำ สุดด้านอดัตตญญุต (รู้เหตุผล)

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของ ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นของข้อเสนอแนะจาก แบบสอบถามในการการศึกษาหลักสูตรสัปปุริสธรรม 7 ของข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลนครปฐม อำเภอเมืองจังหวัดนครปฐม ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสัปปุริสธรรม 7 รายด้านไว้ดังนี้ มากที่สุดได้แก่ ด้านธัมมัญญา (รู้จักเหตุ)รองลงมาด้านบุคคลปโรปรญุต(รู้จักบุคคล) และต่ำสุด ด้านมัตตัญญา (รู้จัก ประมาณ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

ข้อเสนอแนะในการศึกษา

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษา หลักสูตรสัปปุริสธรรม7 ของครู โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรมีการศึกษาการศึกษาหลักสูตรสัปปุริสธรรม 7 ของสถานศึกษาแห่งอื่นๆ

สมาชิกในกลุ่ม

1. นางนริگانต์ ปินตาละ รหัส 04
2. นางสาวปราถนา เชียงจันทร์ รหัส 05
3. นางสาวบัวพร แก้วกมลจิต รหัส 06
4. นางวิลาวลัย หล้าสุยะ รหัส 09
5. นางสาวกานมณี ผ่องแผ้ว รหัส 10
6. นางเชมจิรา ตนยอม รหัส 09
7. นางจุฑาภรณ์ ยาดี้ รหัส 12
8. นางสาวรัชฎาพร อัมพร คีรีมาศ รหัส 18
9. นางกัญญา บุญตัน รหัส 30
10. นางสาวแสงเดือน บุญตัน รหัส 31
11. นางสาวอัญชลี สมฤทธิ์ รหัส 33
12. นางสาวศิริรัตน์ ดอกแก้ว รหัส 34
13. นางสาวดารณี อธิพรหม รหัส 36